

Terveyskylä-verkkopalvelun ammattimainen hyödyntäminen sosiaali- ja terveydenhuollossa

Jonna Saarinen

Jenni Tolppa

OPINNÄYTETYÖ
Maaliskuu 2023

Sairaanhoitaja AMK
Hoitotyö uudistuvassa perusterveydenhuollossa

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Sairaanhoitaja AMK
Hoitotyö uudistuvassa perusterveydenhuollossa

SAARINEN, JONNA & TOLPPA, JENNI
Terveyskylä-verkkopalvelun ammattimainen hyödyntäminen sosiaali- ja terveydenhuollossa

Opinnäytetyö 28 sivua, joista liitteitä 4 sivua
Maaliskuu 2023

Väestön ikääntyminen ja palveluiden tarpeen lisääntyminen tuovat muutoksia ja haasteita sosiaali- ja terveysalalle. Tulevaisuudessa sähköiset palvelut ovat enenevässä määrin osa laadukasta ja kattavaa palvelukokonaisuutta myös sosiaali- ja terveysalalla. Toimintatapojen ja palveluiden muuttuminen koskee asiakkaita ja ammattilaisia, mutta myös palveluntuottajia.

Työn tilasi pirkanmaalainen sosiaali- ja terveyspalveluja tuottava organisaatio. Tavoitteena oli lisätä ammattilaisten tietoa Terveyskylä-verkkopalvelusta ja madaltaa palvelun käyttöönottoa työvälineenä. Työn tarkoituksena oli tuottaa ohje Terveyskylä-verkkopalvelun ammattimaisesta hyödyntämisestä sosiaali- ja terveydenhuollossa. Tehtävänä oli vastata kysymykseen, kuinka Terveyskylän verkkopalvelua voidaan ammattimaisesti hyödyntää sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Työn tilanneen organisaation sisäiseen tiedotuskanavaan tehtiin ammattilaisille ohje Terveyskylän hyödyntämisestä. Ohjeessa kerrottiin Terveyskylän palveluista ja niiden tarjoamista hyödyistä ammattilaisnäkökulmasta. Myös TerveyskyläPRO-palvelun kirjautumisohjeet sekä Pirkanmaan hyvinvointialueen digitalisaation hankepääallikön haastattelu sähköisistä verkkopalveluista sisällytettiin ohjeeseen.

Opinnäytetyössä käsiteltiin Terveyskylä-verkkopalvelun ammattimaista hyödyntämistä sosiaali- ja terveysalalla, mutta yleisesti myös sähköisten palveluiden tuomia hyötyjä ja haasteita ammattilaisten näkökulmasta. Sähköisten palveluiden kehittyessä hoitajan työnkuva laajenee osana toimintatapojen muutosta ja digipalveluiden kehitystä, mutta myös asiakkaan ohjaamisessa digipalveluiden käyttöön. Terveyskylään koottu tieto on tutkittua, asiakaslähtöistä ja jokaisen käytettävissä. Sen yksi tavoitteista on yhtenäistää hoitokäytänteitä ja siten parantaa hoidon laatua ja tehokkuutta.

Asiasanat: Terveyskylä, sähköiset palvelut, sosiaali- ja terveysala, digitalisaatio

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Nursing and Health Care
Nursing in Modern Primary Health Care

SAARINEN, JONNA & TOLPPA, JENNI:
Professional Use of Health Village Online Service in Social Welfare and Health Care

Bachelor's thesis 28 pages, appendices 4 pages
March 2023

The ageing of the population and the growing need for services will bring changes and challenges to the social and health sector. In the future, e-services will increasingly form a part of a high-quality and comprehensive set of services, including also in the social and health sector. Change in operating methods and services applies to customers and professionals, but also to service providers.

The project was commissioned by an organization in Pirkanmaa that provides social and health services. The goal was to increase professionals' knowledge of the Health Village online service and to lower the adoption of the service as a work tool. The purpose of the thesis was to provide guidance on the professional use of the Health Village online service in social welfare and health care. The task was to answer the question of how the online service of Health Village can be used professionally in social welfare and health care.

The thesis covered the professional use of the Health Village online service in the social and health sector, but also the benefits and challenges of electronic services from the perspective of professionals in general. As e-services develop, the job description of nurses expands as a part of the change in operating practices and the development of digital services, but also in directing the customer to digital services. The information gathered in the Health Village is researched, customer-oriented and available to everyone. One of its objectives is to harmonize treatment practices and thus improve the quality and effectiveness of treatment.

Key words: Health Village, e-services, social welfare and health care, digitalization

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
2	KÄSITTEELLINEN VIIITEKEHYS	6
2.1	Sähköiset palvelut sosiaali- ja terveysalalla	6
2.1.1	Sähköisten palveluiden kehittyminen sosiaali- ja terveysalalla	7
2.1.2	Sähköisten palveluiden ammattimainen hyödyntäminen	8
2.2	Terveyskylä-verkkopalvelu	11
2.2.1	TerveyskyläPRO - ammattilaisen työkalu	13
3	OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS, TEHTÄVÄ JA TAVOITE	15
4	OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS	16
4.1	Toiminnallinen opinnäytetyö	16
4.2	Tuotoksen suunnittelu ja toteutus	16
4.3	Tuotoksen kuvaus	17
5	POHDINTA	18
5.1	Eettisyys	18
5.2	Luotettavuus	18
5.3	Tuotoksen tarkastelu ja kehittämis ehdotukset	19
	LÄHTEET	21
	LIITTEET	25
	Liite 1. Ohje Terveyskylä-verkkopalvelun ammattimaisesta hyödyntämisestä sosiaali- ja terveyden huollossa	25

1 JOHDANTO

Väestön ikääntyminen ja kansansairauksien lisääntyminen luovat tarvetta palveluiden uudistamiselle sekä sähköisten palveluiden kehittämiseksi. Teknologian ja digitaalisten verkkopalveluiden avulla palvelu on sujuvampaa ja tehokkaampaa. (Mäenpää 2022.) Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen julkaisun mukaan vuonna 2020 joka viides oli asiainut sähköisesti terveydenhuollon ammattihenkilön kanssa, ja väestöstä jopa 64 % oli käyttänyt Omakanta-palvelua (Vehko ym. 2021).

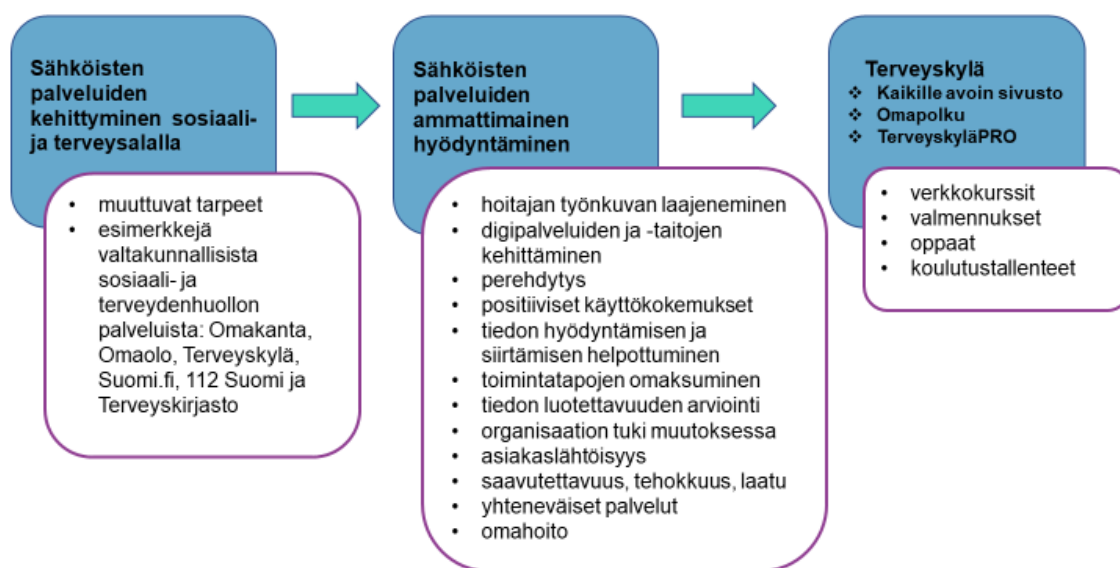
2000-luvulla Suomen sosiaali- ja terveydenhuolto järjestelmä on uudistunut ja mennyt eteenpäin isoin askelin. Tämä onkin edellyttänyt ammattilaisilta palveluiden yhteensovittamista ja erilaisen ajattelutavan omaksumista asiakkaan kokonaisvaltaisessa kohtaamisessa. Kehittyminen sähköisissä palveluissa on välttämätön osa kustannustehokasta ja joustavaa palvelukokonaisuutta. Sähköisten palveluiden kehittyminen myös helpottaa maantieteellisesti etäällä olevien palveluiden yhtenäistämistä ja yhteistyötä eri ammattitahojen kanssa. (Juujärvi ym. 2019.)

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos on osallistunut hankkeeseen nimeltä Osaavan työvoiman varmistaminen sosiaali- ja terveydenhuollon murroksessa eli COPE-hanke. Yhtenä hankkeen kehittämiskohteena onkin noussut esiin juuri työntekijöiden osaamisen tarve sähköisten palveluiden käyttöön ja työntekijöiden avainhenkilönä oleminen organisaatiomuutoksessa. (Juujärvi ym. 2019.)

Opinnäytetyön tarkoituksena oli tuottaa ohje Terveyskylä-verkkopalvelun ammattimaisesta hyödyntämisestä sosiaali- ja terveyden huollossa. Opinnäytetyön tehtävänä oli vastata kysymykseen: Kuinka Terveyskylän verkkopalvelua voidaan ammattimaisesti hyödyntää sosiaali- ja terveydenhuollossa. Tavoitteena on lisätä tietoa Terveyskylä-verkkopalveluista ja madaltaa käyttöönottoa hoitajan jatkapäiväisenä työvälineenä potilastyössä. Tuotettua tietoa voidaan hyödyntää laajemminkin sosiaali- ja terveydenhuollon koulutuksissa eri ammattiryhmissä esimerkiksi sairaanhoitajat, lähihoitajat, fysioterapeutit, ensihoitajat ja kättilöt.

2 KÄSITTEELLINEN VIITEKEHYS

Tämän opinnäytetyön keskeisiä käsitteitä ovat: Sähköisten palveluiden kehittyminen sosiaali- ja terveysalalla, sähköisten palveluiden ammattimainen hyödyntäminen ja Terveyskylä-verkkopalvelu. Keskeisiä käsitteitä ja niihin sisältyviä toimintoja on lueteltu kuviossa 1.

Kuvio 1. Opinnäytetyön käsitteellinen viitekehys kuviona

Seuraavissa kappaleissa kuvataan edellä mainittuja käsitteitä tarkemmin.

2.1 Sähköiset palvelut sosiaali- ja terveysalalla

Digitaalisuudella terveydenhuoltoalalla tarkoitetaan tieto- ja viestintätekniisiä palveluita ja välineitä, joilla on merkitys sairauksien ehkäisyssä, diagnostiikassa sekä hoidossa. Digitaalista terveydenhuoltoa voidaan hyödyntää esimerkiksi omahoidon seurannassa ja apuna elämäntapamuutoksessa. Digitaalisten palveluiden uskotaan myös parantavan hoidon saatavuutta, tehokkuutta ja laatua. (European Commission 2022.) Sähköisillä palveluilla voidaan tukea ja pa-

rantaa potilaan omahoitoa ja asiointia terveydenhuollossa sekä helpottaa esimerkiksi tutkimustulosten ja sairauteen liittyvän tiedon saantia (Karisalmi, Kaipio & Kujala 2018).

Sähköisten palveluiden uskotaan parantavan kansalaisten omaa osallistumista omien terveys- ja hyvinvointitietojensa tuottamiseen ja hallintaan, mutta mahdollistavan myös tietojen jakamiseen ammattilaisten kanssa erilaisten sähköisten alustoiden kautta. Sähköisten palveluiden tavoitteena onkin lisätä tehokkuutta, kansalaisten omatoimisuutta ja terveyttä, sekä vapauttaa resursseja niitä tarvitseville. (Reponen 2015.)

Vuonna 2021 Suomessa on kansalaisille ollut tarjolla paljon erilaisia sähköisiä digi- ja verkkopalveluita sosiaali- ja terveydenhuollossa kuten Omakanta, Omaolo, Terveyskylä, Suomi.fi, 112 Suomi ja Terveyskirjasto. Näitä palveluita on koottu kuvioon 2. Lisäksi on paljon alueellisia ja kunnallisia sähköisiä palveluita kuten esimerkiksi omaTAYS Pirkanmaalla. (Kyytsönen, Aalto & Vehko 2021.)

Kuvio 2. Esimerkkejä valtakunnallisista sähköisistä palveluista

2.1.1 Sähköisten palveluiden kehittyminen sosiaali- ja terveysalalla

Julkisten sähköisten palveluiden kehityksessä Suomi on selvästi maailman parhaimmistoa ja myös digiosaamisessa Suomi on tutkitusti EU-maiden kärkimaa. Maailman muuttuminen ohjaa myös digitalisaatiota kehittymään ja luomaan uudenlaisia palveluita vanhojen toimintamallien rinnalle. Muutoksessa on tärkeä huomioida asiakkaan pysyminen palveluiden pääosassa. (Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus 2021.)

nisteriö 2016.) Laki digitaalisten palveluiden tarjoamisesta (2019) parantaa digipalveluiden saatavuutta ja tietoturvallisuutta, mutta myös turvaa mahdollisuuden yhdenvertaiseen digitaalisten palveluiden käyttöön.

COVID-19-epidemia on lisännyt viimevuosina digitalisaatiota ja sähköisten palveluiden kehittymistä. Digitaalisista palveluista onkin tullut oleellinen osa muuttuvaa palvelukokonaisuutta myös sosiaali- ja terveysalalla. Kehitys tuo mukanaan myös haasteita saada sähköiset palvelut vastaamaan kysyntään samalla huomioiden kuitenkin erilaiset käyttäjäryhmät ja digitaalisesti syrjäytymisriskissä olevat. Euroopan komissiolla on tavoite, että vuoteen 2030 mennessä Euroopan väestöstä 80 %:lla olisi perustason digitaidot. (Kyytsönen ym. 2021.)

Palveluiden muuttuminen sähköisiksi eli digitalisoituminen vaatii muutosta työtaidoilta, työvälineiltä, sekä myös toimintaympäristöltä ja sillä on vaikutus niin palveluntarvitsijan kuin palveluntuottajankin näkökulmasta. Turvallinen tiedonhallinta luo perustan sähköisille palveluille. Lait ohjaavat ammattilaisten toimintaa ja turvaavat kansalaisten oikeuksia myös sähköisissä palveluissa. Esimerkiksi perustuslaissa säädetään kansalaisen yksityisyyden suojasta, joka koskee yhtä lailla myös sähköisiä palveluita. Muutoksessa on tärkeä huomioida asiakkaan tarpeet ja taidot sekä palvelun sopivuus ja kehittäminen käyttäjälähtöiseksi, jolloin asiakas hyötyy uudistuksesta. Palveluiden muutoksessa on myös huomioitava tiedonkulun toimivuus, jotta potilasturvallisuus säilyy, eikä vaaratilanteita tapahdu. (Saranto, Kinnunen, Jylhä & Kivekäs 2020, 179–180, 186, 188.)

2.1.2 Sähköisten palveluiden ammattimainen hyödyntäminen

Opinnäytetyössä ammattilaisella tarkoitetaan hoitajia, jotka työskentelevät sosiaali- ja terveydenhuollossa potilastyössä kuten sairaanhoitajia, terveydenhoitajia, lähihoitajia, perushoitajia sekä fysioterapeutteja.

Sähköisten palveluiden kehitys tuo myös haasteita hoitohenkilökunnan digitaidoille ja laajentaa hoitajan työnkuvaa. Tämä vaatii hoitajilta jatkuvaa kehitystä

digitalisaation hallinnassa. Tässä henkilökunnan perehdyttämisellä on suuri merkitys, koska soteuudistuksen myötä digitalisaatio tulee kasvamaan entisestään. Digipalveluiden käyttö ja hyödyntäminen hoitotyössä onkin tärkeä osa sairaanhoitajan työnkuvaa. (Mäenpää 2022.)

Mäenpää on käsitellyt tutkielmassaan (2022) nuoremmilla hoitajilla olevan paremmat taidot digiosaamiseen verrattuna vanhempiin hoitajiin. Positiiviset käytökokemukset ja digitaalisten järjestelmien aiheuttamien stressitekijöiden vähentämisellä on tärkeän merkitys alan houkuttavuuden- ja työssäjaksamisen kannalta. (Mäenpää 2022.)

Digiosaamisella sosiaali- ja terveysalalla on tulevaisuudessa entistä suurempi merkitys hoitajan työnkuvassa. Erilaisten digitaalisten alustoiden, virtuaalipalveluiden ja mobiilisovellusten hallitseminen, hyödyntäminen sekä kehittäminen on tärkeä taito hoitajilla. Digitaalisuuden kehittyessä hoitajan on myös osattava arvioida tiedon luotettavuutta. Suureneva merkitys on osata ohjata asiakkaita digipalveluiden pariin sekä mukaan digitalisaation kehitykseen. (Leveälahti ym. 2019, 72–73.) Hoitajien on tärkeää rohkaista potilaita kokeilemaan digipalveluiden käyttöä, mikä edellyttää hoitajalta ymmärrystä sekä palveluista että potilaan näkökulmasta (Karisalmi ym. 2018). Digitaitojen hallitsemiseen ja tarpeeseen vaikuttaa myös hoitajan toimenkuva työyksikössään, mutta digitalisuuden lisääntyessä digitaitojen kehittäminen ja soveltaminen kasvattavat merkitystään (Leveälahti ym. 2019, 72–73).

Muutos edellyttää uusien toimintatapojen omaksumista sekä halua oppia ja kehittää digipalveluita. Hoitajan on tärkeää hallita taito luottamuksen ja vuorovaikutussuhteen vahvistamiseen digipalveluissa, kun ollaan etänä ja sanaton viestintä ei tuota tietoa. (Arvonen N.d.a.) Tärkeää on myös tuki toiminnan muutoksessa. Digitalisaation uskotaan parantavan tiedon hyödyntämistä ja siirtämistä, mutta myös nopeuttavan sen keräämistä sekä automatisoivan rutiinitöitä. (Arvonen N.d.b).

Sosiaali- ja terveysalan koulutuksissa on reagoitu ammattilaisten lisääntyneeseen osaamisen tarpeeseen sähköisten palveluiden käytössä ja niiden hyödyntämisessä. Ensisijaisen tärkeää on huomioida myös työssä olevien ammattilaisten digitaitojen kehittyminen järjestämällä lisäkoulutusta. Asiakkaan ohjauksen takia on tärkeää, että ammattilaiset hallitsevat sähköisten palveluiden käytön, jolloin myös niiden opastaminen ja ohjaaminen asiakkaille on luonnollisempaa. (Lehtoaro, Juujärvi & Sinervo 2019, 1,7.)

Opinnäytetyön tilanneessa sosiaali- ja terveyspalveluja tuottavassa yhtiössä digipalveluiden lisääntyvällä käytöllä pyritään kohdentamaan digi- ja etäpalveluita niille, jotka niistä hyötyvät ja haluavat niitä käyttää. Kattavilla digipalveluilla myös halutaan yhtenäistää ammattilaisten asiakkaille antamaa hoidon arviointia ja hoito-ohjeita. Palveluita digitalisoimalla voidaan myös vähentää sosiaali- ja terveydenhuollon puhelinruuhkaa ja asiointiin käytettävää aikaa, kun asiakas voi arvioida ensin kotoa käsin hoidontarvettaan esimerkiksi Omaolon avulla. Digipalveluilla halutaan tehostaa ammattilaisten työajan käyttöä itse hoitotyöhön, kun matkoihin käytettävä aika vähenisi. Digipalvelut siis nähdään hyötynä etenkin tällaisilla alueilla, joissa välimatkat ovat suuria. Digipalveluiden kehittyminen ja saaminen kuntalaisten tietoisuuteen myös tukisi ja ohjaisi asiakkaan omahoitoa. (Asiantuntijahaastattelu 12.12.2022.)

Pirkanmaan hyvinvointialueen digitalisaation hankepääällikkö Mannerin mielestä (2023) digipalveluita kannattaa hyödyntää asiakkaiden ja potilaiden tähden. Sähköiset palvelut ovat ihmisten saatavilla ympäri vuorokauden, myös silloin kun julkiset terveyspalvelut eivät ole avoinna. Palveluita sähköistämällä tehdään niistä siis mahdollisimman saavutettavia. Hoitajan kannalta työ helpottuu, kun tietoa saadaan paremmin jäsenneltyä. Esimerkiksi esitietoja saadaan tuotettua valmiiksi, mikä hyödyttää ja nopeuttaa itse asiakaskäyntiä. (Manner 2023.)

Manner pitää tärkeänä, että sähköiset palvelut olisivat avoimia mahdollisimman monelle eikä hoitaja tekisi päätöstä asiakkaan puolesta. Sähköisiä palveluita kannattaa tarjota avoimesti mahdollisimman laajoille kohderyhmille. Tulevaisuus sosiaali- ja terveysalalla näyttää Mannerin mukaan valoisalta. Tampereen ammatikorkeakoulussa on jo vuosia varauduttu hoitotyön siirtymiseen kotiin, kotona

pärjäämistä tukeviin palveluihin sekä teknologian ja kotihoidon kehittymiseen. Jatkossa osa sairaanhoitajan työnkuvaa tulee olemaan etätyöskentely, joka on yhtä merkityksellistä ja tärkeää kuin fyysisesti auttavien hoitajien työ. (Manner 2023.)

2.2 Terveyskylä-verkkopalvelu

Terveyskylä on terveydenhuollon julkinen verkkopalvelu, jota ylläpitää yliopisto-sairaanhoitopiirien pätevät asiantuntijat. Palvelun materiaali pohjautuu uusimpaan tutkittuun tietoon. Terveyskylä koostuu kolmesta eri osiosta, jotka ovat Kaikille avoin sivusto, Omapolku ja TerveyskyläPRO. Kaikille avoin sivusto on nimensä veroisesti kaikkien saavutettavissa, kunhan vain käytössä on verkkoyhteys ja jokin älylaite, esimerkiksi tietokone tai älypuhelin. Sivusto koostuu 33 erilaisesta virtuaalisesta talosta, jotka on nimetty eri teemojen mukaan. (Terveyskylä 2022a.)

Valitse talo			
Aivotalo	Allergia- ja astmatalo	Diabetestalo	Elinsiirtotalo
Genetiikan ja harvinaissairauksien talo	Haavatalo	Ihotautitalo	Ikätalo
Infektiotalo	Keuhkotalo	Kivunhallintatalo	Kuntoutumistalo
Kuulotalo	Lastentalo	Leikkauksen tulijan talo	Lääketalo
Mielenterveystalo	Miestalo	Munuaistalo	Naistalo
Niveltalo	Nuortentalo	Painonhallintatalo	Palliativinen talo
Päivystystalo	Reumatalo	Silmäsairaudet	Sydänsairaudet
Syöpätalo	Tutkimukseen tulijan talo	Vatsatalo	Verisuonitalo
Vertaistalo			

KUVA 1. Terveyskylän virtuaaliset talot ([Mikä on Terveyskylä? | Terveyskylä | Terveyskylä \(terveyskyla.fi\)](https://terveyskyla.fi/))

Esimerkiksi vuonna 2019 avautunut Haavatalo ja alan ammattilaisille tarkoitettu Haavatalon PRO-osio motivoivat potilaita oman sairautensa hoitoon sekä ohjeistavat ammattilaisia mm. lähetekäytännöissä ja oikean haavatuotteen valinnoissa. Terveyskylän yksi tarkoitus onkin yhdenmukaistaa hoitohenkilökunnan toimintatapoja ympäri Suomen. (Salmi 2020.)

Terveyskylän palvelut tarjoavat lukijalle tietoa sairauksista, tukea sairauden hoidossa ja myös ohjeita ammattilaisille. Terveyskylän palveluista voikin saada kattavia ohjeita elämänlaadun ja elintapojen seurannan avuksi sekä oireiden seurantaan. Terveyskylä on suunniteltu osaksi normaalien hoitopolkujen täydennystä. (Rauhala & Kinnunen 2017.)

Omapolku-osio on opinnäytetyön kirjoitushetkellä monipuolisimmin käytössä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin alueella. Siellä Omapolku tarjoaa osassa terveydenhuollon yksiköitä läheteellä muun muassa etävastaanottoja ja digihoitopolkuja. Muualla Suomessa Omapolku tarjoaa asiakkaille itsehoito-ohjelmia esimerkiksi luustoterveyteen tai painonhallintaan. Osio edellyttää käyttäjän vahvaa tunnistautumista esimerkiksi verkkopankkitunnuksilla. (Terveyskylä 2022b.)

Terveyskylän ponnahduslautana on toiminut jo vuonna 2009 perustettu Mielen-terveystalo, joka toimii edelleen omalla alustallaan, mutta on osa Terveyskylää. Vuosina 2016–2018 Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin vetämä hanke Virtuaalisairaala 2.0 kokosi yhdessä Suomen muiden yliopistosairaanhoitopiirien kanssa eTerveyspalveluiden kehittämistä varten verkoston, joka koostui ammattilaisista, asiakkaista, potilasjärjestöistä ja perusterveydenhuollon kumppaneista. Terveyskylä luotiin tämän hankkeen myötä ja sen jälkeen se on kehittynyt vuosi vuodelta lisää. (Arvonen & Lehto-Trapnowski 2019 & Pennanen 2022.)

Pennanen mukaan Terveyskylän käyttäjämääriä seurataan kuukausittain, jolloin koko palvelun asiantuntijat pitävät TerveyskyläNYT-kokouksen. Virtuaalisairaala 2.0 -loppuraportin mukaan ajalla 1.1.-20.12.2018 Terveyskylässä ja Mielen-terveystalossa oli kävijöitä noin kaksi miljoonaa ja sivujen katseluita noin 16 miljoonaa. (Arvonen & Lehto-Trapnowski 2019 & Pennanen 2022.)

Terveyskylän taloista löytyvä tieto tarkastetaan ja päivitetään vähintään kerran vuodessa alan asiantuntijoiden toimesta. Pennanen mielestä Terveyskylä erottuu muista saman alan sähköisistä verkkopalveluista edukseen muun muassa sen helpon ja ymmärrettävän muodon sekä tiedon luotettavuuden vuoksi. Terveysky-

län käyttö ei myöskään maksa mitään, joten se on tasavertaisesti jokaisen käytettävissä. Haasteeksi Pennanen mainitsee Terveyskylän huonon näkyvyyden useimmissa internetin hakupalveluissa. (Pennanen 2022.)

2.2.1 TerveyskyläPRO - ammattilaisen työkalu

TerveyskyläPRO on Terveyskylän ammattilaisille suunnattu verkkopalvelu, jonka käyttö edellyttää sosiaali- tai terveydenhuollon ammattioikeutta. Ensimmäisellä kerralla on rekisteröidyttävä ammattilaistilin käyttäjäksi. Jatkossa palveluun voi kirjautua mobiilivarmenteella, verkkopankkitunnuksilla tai toimikortilla. (Terveyskylä 2022c.)

TerveyskyläPRO:ssa on saatavilla erilaisia oppaita, valmennuksia, verkkokursseja ja koulutustallenteita. Ne tarjoavat hoitajille mahdollisuuden kartuttaa omaa ammattitaitoaan, mutta tarjoavat myös erilaisia työskentelyvälineitä osaksi kattavaa ja laadukasta potilasohjausta. Terveyskylän kursseilla hoitajan on esimerkiksi mahdollista kehittää digitaitojaan ja perehtyä, kuinka potilas kohdataan digipalveluiden kautta uudenaikaisessa palveluympäristössä. Ammattilaista suositellaan aloittamalla TerveyskyläPRO:n käyttö suorittamalla verkkokurssi Terveyskylän palvelut osaksi omaa työtä. Se avaa hoitajalle tietoa Terveyskylän toiminnasta ja palveluista. (Huttunen ym. N.d.)

Jotta ammattilainen pystyy hyödyntämään Terveyskylän tietoa ja palveluja sujuvasti asiakastyössä, vaatii se sivustoon tutustumista etukäteen. Sivuston omaa hakutoimintoa käyttämällä ammattilainen saa rajattua haluamansa aihepiirin tietoa ilman, että tarvitsee selata sivuja yksitellen läpi. Omalle etusivulle voikin kerätä suosikkilistan itselleen hyödyllisimmistä tai käytetyimmistä oppaista painamalla aiheen otsikon edessä olevaa tähteä. (Huttunen ym. N.d.)

TerveyskyläPRO versiosta löytyy erilaisia virtuaalikeskuksia kuten kivunhoidon ja haavanhoidon virtuaalikeskus. Näihin on kattavasti koottu ammattilaiselle tietoa ja ohjeistusta hoidosta ja hoidon kannalta tärkeistä asioista. Esimerkiksi virtuaalisesta haavanhoitokeskuksen materiaalipankista löytyy tietoa ja videoita haavan

mekaanisesta puhdistamisesta, tarkkailusta, bakteerinäytteenotosta, kompressihoidosta ja sen toteuttamisesta aina haavapotilaan ravitsemukseen. Sivuille on koottu kattavasti tietoa haavanhoidon kannalta tärkeistä asioista potilastyössä ja asiakkaan ohjauksessa. Materiaalipankissa voi etsiä tietoa hakusanalla tai rajata haun sisältötyyppejä esimerkiksi videoksi, jolloin palvelu hakee ohjevideoita. (Terveyskylä 2019.)

Asiantuntijahaku on yksi TerveyskyläPRO:n palveluista. Sinne on koottu eri alojen asiantuntijoita heidän omalla suostumuksellaan. Tarvittaessa sieltä voi etsiä esimerkiksi johonkin harvinaisempaan sairauteen perehtyneen ammattilaisen, jolta kysyä viestin välityksellä neuvoa ja ohjeita. Toinen jokaisen TerveyskyläPRO:hon kirjautuneen ammattilaisen käytössä oleva työkalu on kliinisen farmakologian konsultaatiopalvelu. Siellä ammattilainen voi kysyä neuvoa lääkeseoissa, esimerkiksi lääkkeen haitta- tai yhteisvaikutuksista tai yksittäisen potilaan lääkitykseen liittyvistä asioista. (Huttunen ym. N.d.)

TerveyskyläPRO-palvelua ovat tuoneet näkyväksi myös Katajisto ym. kehityshaasteensa (2022) myötä. Heidän luomansa perehdytys- ja käyttöönottomalli avaa ammattilaisille TerveyskyläPRO:n mahdollisuuksia e-posterimuodossa. Käyttäjäkyselyn tuloksista vuonna 2021 selvisi, että TerveyskyläPRO:n käytön haasteina nähtiin muun muassa ajanpuute ja kirjautumisvaikeudet. Palvelua käytettiin yleisimmin verkkovalmennusten tekemiseen sekä tiedon etsimiseen ja hoitokäytänteiden tarkistamiseen. (Katajisto ym. 2022.)

3 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS, TEHTÄVÄ JA TAVOITE

Opinnäytetyön tarkoituksena oli tuottaa ohje Terveyskylä-verkkopalvelun ammattimaisesta hyödyntämisestä sosiaali- ja terveyden huollossa.

Opinnäytetyön tehtävänä oli vastata kysymykseen: Kuinka Terveyskylän verkkopalvelua voidaan ammattimaisesti hyödyntää sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Tavoitteena on lisätä tietoa Terveyskylä-verkkopalveluista ja madaltaa käyttöönottoa hoitajan jokapäiväisenä työvälineenä potilastyössä. Tuotettua tietoa voidaan hyödyntää laajemminkin sosiaali- ja terveydenhuollon koulutuksissa eri ammattiryhmissä esimerkiksi sairaanhoitajat, lähihoitajat, fysioterapeutit, ensihoitajat ja kättilöt.

4 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS

4.1 Toiminnallinen opinnäytetyö

Perinteisen tutkimuksellisen opinnäytetyön vaihtoehtona on toiminnallinen opinnäytetyö. Se on enemmän käytäntöön liittyvä ja alan mukaan lopputuotoksena on usein ohje tai opas mutta mahdollista on myös jonkin tapahtuman toteuttaminen. Toteutustavaksi voi valita esimerkiksi lehtisen, kansion, internet-sivun tai näyttelyn. Käytännön toteutus ja sen raportointi muodostavat käytännön- ja teoriaosaamisen osoittavan kokonaisuuden toiminnallisessa opinnäytetyössä. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 9.)

Tämän opinnäytetyön aihe on työelämälähtöinen, sillä se on valittu erään pirkanmaalaisen sosiaali- ja terveyspalveluja tuottavan yhtiön esihenkilöiden laatimien vaihtoehtojen joukosta. Työ on toiminnallinen opinnäytetyö, jonka tuotoksena on ohje ammattilaisille Terveyskylä-verkkopalvelun käytön hyödyntämisestä sosiaali- ja terveyspalveluissa. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten sisäiseen tiedotuskanavaan (intraan) tehtiin helposti saatavilla oleva ja päivitettävä ohje.

4.2 Tuotoksen suunnittelu ja toteutus

Taustatietoa lähdettiin keräämään sähköisiä terveyspalveluita koskevista tutkimuksista ja artikkeleista sekä hyödynnettiin hankkeiden tutkimusraportteja. Tiedonhaussa käytettiin luotettavia tietokantoja kuten Medic, Cinahl, Finna ja Andor. Keskeisimpiä käsitteitä hakuprosessissa olivat Terveyskylä, sähköiset palvelut sosiaali- ja terveysalalla sekä sähköisten palveluiden kehittyminen ja ammattimainen hyödyntäminen.

Terveyskylä-verkkopalvelu oli tullut opinnäytetyön tekijöille tutuksi vasta sairaanhoitajakoulutuksen aikana. Palveluun tutustuminen kokonaisuudessa oli tärkeä ja aikaa vievä osuus. Opinnäytetyön teko vaiheessa otettiin yhteyttä Pirkanmaan

Terveyskylä-asiantuntijaan, jonka avulla ymmärrys Terveyskylän laajuudesta kasvoi.

Ohjeen julkaisumuodosta on oltu yhteydessä työtilanneen organisaation viestintäkoordinaattoriin ja ohjeen julkaisumuoto on tehty ohjeistuksen mukaisesti. Ohje lisätään organisaation sähköiseen tiedotuskanavaan, jolloin se on kaikkien kyseisen organisaation ammattilaisten saatavilla.

4.3 Tuotoksen kuvaus

Tuotoksena on ohje ammattilaiselle ja siinä on lyhyesti kerrottu Terveyskylä-verkkopalvelun pääpiirteet ja sen tarjoamat hyödyt ammattilaisen näkökulmasta. Ohjeen kuviossa on kuvattuna sähköisten palveluiden hyötyjä ja muutosta hoitotyön sekä ammattilaisen näkökulmasta. Ohjeessa on neuvottu TerveyskyläPRO -palveluun kirjautuminen sekä kerrottu sen hyödyntämisestä osana laadukasta hoitotyötä.

Ohjeeseen liitettiin Pirkanmaan hyvinvointialueen digitalisaation hankepäällikön lyhyt videohaastattelu sähköisten palveluiden hyödyntämisestä. Haastattelun tarkoituksena on motivoida ja rohkaista hoitajia verkkopalveluiden käytössä.

Ohje on laadittu PowerPoint-ohjelmalla ja työn tilanneen sosiaali- ja terveydenhuollon organisaation tiedotuskanava (intraan) se tullaan viemään PDF-muodossa. Tuotoksessa oleva tieto on koottu opinnäytetyöstä.

5 POHDINTA

5.1 Eettisyys

Laki määrittelee rajat hyvän tieteellisen käytännön soveltamiselle tutkimustyössä. Tutkija itse ottaa sen noudattamisesta vastuun. Keskeisiä lähtökohtia tutkimusetiikan näkökulmasta ovat rehellisyys, huolellisuus ja tarkkuus tutkimusta tehdessä, esittäessä ja arvioidessa. Avoimuus, kunnioitus ja vastuullisuus näkyy, kun tarvittavat luvat haetaan ajoissa ja tuotoksesta käy ilmi käytetyt tietolähteet sekä mahdolliset sidonnaisuudet. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012.)

Tutkimuseettisen neuvottelukunnan laatimiin ohjeisiin on perehdytty ja opinnäytetyötä tehtiin hyvän tieteellisen käytännön mukaisesti. Tietoa etsittiin monipuolisesti eri lähteistä, joiden luotettavuutta arvioitiin kriittisesti. Lähdeluettelo ja tekstiviitteet merkittiin asianmukaisesti. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012.)

Tutkimuslupa on haettu kirjallisesti opinnäytteen tilanneelta sosiaali- ja terveyspalveluja tuottavan yhtiön henkilöstöpäälliköltä. Työssä ei ole käytetty mitään henkilötietoja tai muutakaan arkaluontoista materiaalia. Opinnäytettä tehtiin avoimesti, rehellisesti ja huolellisesti. Asiantuntijoita ja tutkijoita sekä heidän tekemää työtä kunnioitetaan. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012.)

5.2 Luotettavuus

Luotettavuuden arviointi on tärkeää tiedon ja sen hyödyntämisen kannalta. Opinnäytetyön tavoitteena on pohjautua luotettavaan, totuudenmukaiseen ja ajantasaiseen tietoon. Laadullisen tutkimuksen luotettavuuskriteereitä ovat: uskottavuus, vahvistettavuus, refleksiivisyys ja siirrettävyys. (Kylmä & Juvakka 2007, 127.)

Terveyskylä-verkkopalvelu on suhteellisen uusi, joten siitä löydetty tutkitun tiedon määrä oli rajallista. Tiedonlähteitä arvioivat molemmat opinnäytetyön tekijät, mikä

varmisti kerätyn aineiston laadukkuutta. Aineiston keruussa osittaisena haasteena oli ajantasaisen tutkitun tiedon löytäminen. Digitaalisuuden ja verkkopalveluiden nopea kehittyminen viime vuosina toi ajoittain tunteen, että jo muutaman vuoden takainen tieto tuntui joissain kohdin vanhentuneelta ja käyttökeltomalta. Reaaliaikaisen tutkitun tiedon löytäminen Terveyskylä-verkkopalveluiden käytöstä ja hyödyntämisestä ammattitasolla olisi lisännyt työn luotettavuutta.

Aineistoa kerättiin lisäksi sähköpostilla ja videovälitteisillä haastatteluilla, jolloin oli mahdollisuus molemminpuolisesti tarkentaville lisäkysymyksille. Haastattelut olivat osallistujille vapaaehtoisia. Toteutuneet haastattelut tuovat opinnäytetyöntekijöiden mielestä työhön kevennystä ja hoitotyöntekijöille kannustusta sekä motivaatiota digipalveluiden ammattilaisten näkökulmasta. Haastatteluissa nousee esiin jo aiemmin työssä käsiteltyjä aiheita, mikä lisää työn uskottavuutta ja luotettavuutta.

Ohjeen kirjallista materiaalia voidaan hyödyntää muissakin organisaatioissa, mikä tekee työstä siirrettävän. Ohje voidaan sähköisen julkaisun lisäksi tulostaa myös paperisena versiona organisaatioiden yksiköissä tavoittaen näin kaikki työntekijät. Videohaastattelun pystyy katsomaan vain tietokoneella tai mobiililaitteella, mikä taas hieman heikentää ohjeen kokonaisuuden saavutettavuutta.

5.3 Tuotoksen tarkastelu ja kehittämisehdotukset

Tuotoksen tarkoituksena on välittää ammattilaisille tietoa Terveyskylä-verkkopalvelun käytöstä ja hyödyntämisestä potilastyössä. Työn tilanneelta organisaatiolta pyydettiin työn valmistuessa palautetta ja mahdollisia muutosehdotuksia. Palautteen perusteella muun muassa ohjeen sisältöjärjestystä muutettiin.

Mahdollisesti hyvänä tiedon lisänä opinnäytetyön tietopohjaan olisi ollut selvittää jonkun toisen sosiaali- ja terveyspalveluja tuottavan organisaation käytäntöjä Terveyskylä-palvelujen hyödyntämisestä. Aikataulun ja resurssin puitteissa suunnitelmaa kuitenkin muutettiin niin, että työssä hyödynnettiin Terveyskylä-asiantun-

tijan haastattelua ja jätettiin toiseen organisaatioon järjestettävä kysely toteuttamatta. Kysely olisi lisännyt työn arvoa antamalla vertailukohtia ja antanut tietoa jo mahdollisesti toimivista käytänteistä.

Yhteenvetona ohjeesta voidaan sanoa, että sähköisten palveluiden kehittymistä voidaan tarkastella monesta näkökulmasta. Siinä missä digipalveluiden kehitys vaatii ammattilaiselta joustamista ja uusien toimintatapojen oppimista, myös asiakkaan on tärkeä pysyä muutoksessa mukana. Tärkein asia on asiakkaan pysyminen palveluiden keskiössä. Sähköisten palveluiden saaminen osaksi toimivaa palvelukokonaisuutta on suuri ja jatkuvan muutoksen alla oleva projekti, jossa organisaation tuella on tärkeä merkitys.

LÄHTEET

Arvonen, S. & Lehto-Trapnowski, P. 2019. Tekemisen meininki – Virtuaalisairaala 2.0 kärkihankkeen yhteenveto. Luettu 14.1.2023. [Virtuaalisairaala2.0- hankkeen loppuraportti.pdf \(terveyskyla.fi\)](#)

Arvonen, S. N.d. a Virtuaalisairaala 2.0 -hankejohtaja. Terveyskylä-video. Mil-laista uutta e-osaamista tarvitaan jatkossa?

Katsottu 5.1.2023 [Tietoa TerveyskyläPRO-palvelusta | TerveyskyläPRO \(ter-veyskyla.fi\)](#)

Arvonen, S. N.d. b Virtuaalisairaala 2.0 -hankejohtaja. Terveyskylä-video. Digita-lisaatio uudistaa terveydenhuollon palveluita.

Katsottu 5.1.2023 [Tietoa TerveyskyläPRO-palvelusta | TerveyskyläPRO \(ter-veyskyla.fi\)](#)

Asiantuntijahaastattelu. Terveydenhuollossa työskentelevä projektikoordinaat-tori. Sähköinen haastattelu. 12.12.2022.

European Commission. 2022. Public Health. eHealth: Digital health and care. Overview. Luettu 15.8.2022. [Yleiskatsaus \(europa.eu\)](#)

Huttunen, E., Luomala, H., Lampinen, J., Ström, J., Rauhala, M., Karppinen, N., Luumi, R., Toivanen, S., Jokinen, E., Katajisto, M. & Malmberg, M. N.d. Terveys-kylän palvelut osaksi omaa työtä -verkkokurssi. TerveyskyläPRO. Luettu 17.1.2023 [Terveyskylän palvelut osaksi omaa työtä | Koulutukset | Terveyskylä-PRO \(terveyskyla.fi\)](#)

Juujärvi, S., Sinervo, T., Laulainen, S., Niiranen, V., Kujala, S., Heponiemi, T. & Keskimäki, I. 2019. Sote-ammattilaisten yhteinen osaaminen sosiaali- ja tervey-denhuollon muutoksessa. Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos. Päätösten tueksi 3/2019. Luettu 1.12.2022. [Sote-ammattilaisten yhteinen osaaminen sosiaali- ja terveydenhuollon muutoksessa \(julkari.fi\)](#)

Karisalmi, N., Kaipio, J. & Kujala, S. 2018. The role of healthcare personnel in motivating and guiding patients in the use of eHealth services. Finnish Journal of eHealth and eWelfare, Vol. 10 No. 2–3 (2018). Luettu 23.1.2023. [Terveystieteiden tutkimuskeskuksen rooli potilaiden motivoinnissa ja ohjaamisessa sähköisten terveyspalvelujen käytössä | Suomalainen eHealth- ja eWelfare-lehti \(journal.fi\)](#)

Katajisto, M., Malmberg, M., Jokinen, E., Männistö, M. & Paldanius, M. 2022. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen materiaalit tutuiksi sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille. Blogikirjoitus. Oulun ammattikorkeakoulu. Luettu 24.1.2023. [Terveystieteiden tutkimuskeskuksen materiaalit tutuiksi sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille – Oamk Journal](#)

Kylmä, J. & Juvakka, T. 2007. Laadullinen terveystutkimus. Helsinki: Edita

Kyytsönen, M., Aalto, A-M. & Vehko, T. 2021. Sosiaali- ja terveydenhuollon sähköinen asiointi 2020–2021 - Väestön kokemukset. Raportti 7/2021. Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos. Luettu 12.1.2023.

[*Sosiaali- ja terveydenhuollon sähköinen asiointi 2020–2021: Väestön kokemukset \(julkari.fi\)](#)

Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta 15.3.2019/306. Luettu 15.8.2022. [Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta 306/2019 - Säädökset alkuperäisinä - FINLEX®](#)

Lehtoaro, S., Juujärvi, S. & Sinervo, T. 2019. Sähköiset palvelut ja palvelujen integraatio haastavat osaamisen – Sote-ammattilaisten näkemyksiä tulevaisuuden osaamistarpeista. Terveystieteiden ja hyvinvoinninlaitos. Luettu 30.1.2023 [*Lehtoraro Juujarvi Sinervo.pdf \(theseus.fi\)](#)

Leveälahti, S., Nieminen, J., Nyyssölä, K., Suominen, V. & Kotipelto, S. 2019. Osaamisrakenne 2035. Alakohtaiset tulevaisuuden osaamistarpeet ja koulutuksen kehittämishaasteet - Osaamisen ennakoitfoorumien ennakoititulosia. Opetushallitus. Raportit ja selvitykset 2019:14. Luettu 2.12.2022. [OSAAMISRAKENNE 2035 \(oph.fi\)](#)

Manner, T. 2023. Pirkanmaan hyvinvointialueen digitalisaation hankepääällikkö/ Tampereen ammattikorkeakoulun lehtori. Videohaastattelu 8.2.2023.

Mäenpää, T. 2022. Terveysalan ammattilaisten digiosaaminen. Tampereen yliopisto. Terveystieteiden yksikkö. Luettu 19.4.2022.

[*MäenpääTerhi.pdf \(tuni.fi\)](#)

Pennanen, S. 2022. Pirkanmaan Terveyskylä-asiantuntija. Videohaastattelu 3.11.2022.

Rauhala, M. & Kinnunen, U-M. 2017. Terveyskylässä palvelua asiakkaalle. Sosiaali- ja terveysjohtamisen laitos, Itä-Suomen yliopisto, Kuopio. Luettu 19.4.2022.

[Terveyskylässä palvelua asiakkaalle | Suomen eHealth- ja eWelfare-lehti \(journal.fi\)](#)

Reponen, J. 2015. Terveystieteiden sähköt palvelut murroksessa. Duodecim 2015; 131:1275–6. Luettu 27.1.2023. [*duo12323.pdf \(duodecimlehti.fi\)](#)

Salmi, T. 2020. Terveyskylä ja haavarekisteri – uusia työkaluja kroonisen haavapotilaan onnistuneeseen ja tasalaatuiseen hoitoon? Duodecim 2020; 136:1705–6 Luettu 23.8.2022. [duo15698.pdf \(tuni.fi\)](#)

Saranto, K., Kinnunen, U-M., Jylhä, V. & Kivekäs, E. 2020. Digitalisaatio ja sähköiset palvelut uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Luettu 27.1.2023 [*1611315756938124923.pdf \(uef.fi\)](#)

Sosiaali- ja terveysministeriö. 2016. Digitalisaatio terveyden ja hyvinvoinnin tukena. Sosiaali- ja terveysministeriön digitalisaatiolinjaukset 2025.

Luettu 24.9.2022. [JUL2016-5-hallinnonalan-ditalisaation-linjaukset-2025.pdf \(valtioneuvosto.fi\)](#)

Terveyskylä. 2019. Virtuaalikeskukset - materiaalipankki. Luettu 30.1.2023. [Materiaalipankki: Haavat | Virtuaalikeskukset | TerveyskyläPRO \(terveyskyla.fi\)](#)

Terveyskylä. 2022a. Mikä on Terveyskylä? Luettu 17.4.2022.

[Mikä on Terveyskylä? | Terveyskylä | Terveyskylä \(terveyskyla.fi\)](#)

Terveyskylä. 2022b. Tietoa Omapolusta. Luettu 23.1.2023.

[Tietoa Omapolusta | Terveyskylä.fi \(terveyskyla.fi\)](#)

Terveyskylä. 2022c. Rekisteröitymisohjeet. Luettu 17.1.2023.

[Rekisteröitymisohjeet | Terveyskylä.fi \(terveyskyla.fi\)](#)

Tutkimuseettinen neuvottelukunta. 2012. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. Luettu 15.8.2022.

[HTK ohje 2012.pdf \(tenk.fi\)](#)

Vilkkä, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Vehko, T., Kyytsönen, M., Jormanainen, V., Hautala, S., Saranto, K., Vänskä, J., Keränen, N. & Reponen, J. 2021. Kanta-palvelut terveydenhuollossa ja sosiaalihuollossa sekä väestön Omakannan käyttö. Tutkimuksesta tiiviisti 67/2001. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Luettu 12.1.2023.

[Kanta-palvelut terveydenhuollossa ja sosiaalihuollossa sekä väestön Omakannan käyttö \(julkari.fi\)](#)

LIITTEET

Liite 1. Ohje Terveyskylä-verkkopalvelun ammattimaisesta hyödyntämisestä sosiaali- ja terveyden huollossa.

TERVEYSKYLÄ.FI Tampereen ammattikorkeakoulu

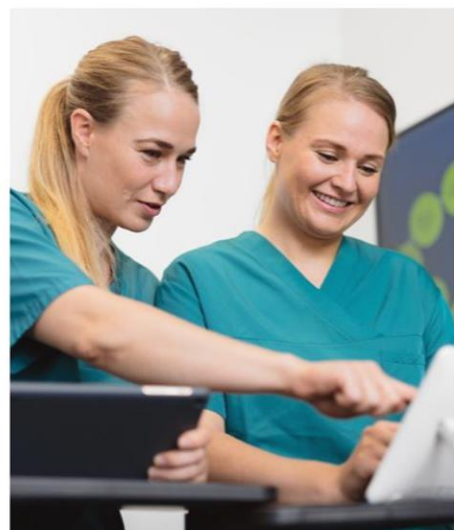
Näin hyödynnät Terveyskylää

-ohje ammattilaiselle-

Ohje toteutettu sairaanhoitajatutkinnon opinnäytetyönä Terveyskylä-verkkopalvelun ammattimainen hyödyntäminen sosiaali- ja terveydenhuollossa.
Saariinen, J. & Tolppa, J. 2023

Mikä on Terveyskylä?

- Sairaanhoitopiirien ylläpitämä julkinen verkkopalvelu, joka pohjautuu **uusimpaan tutkittuun tietoon**
- Koostuu: *Kaikille avoin sivusto*, *Omapolku* ja ammattilaisille tarkoitettu *TerveyskyläPRO*
- Avoin sivusto koostuu 33 talosta, jotka tarjoavat tietoa sairauksista ja niiden hoidosta ja seurannasta (Esim. Haavatalo, Leikkauksen tulijan talo ja Diabetestalo)
- *TerveyskyläPRO*:n käyttö edellyttää Valviran ammattioikeuksia

[Terveyskylä.fi](https://terveyskyla.fi) (terveyskyla.fi)

Miksi käyttää Terveyskylä-verkkopalvelua?

- Pystyt etsimään ajantasaista tietoa sairauksista sekä ohjaamaan asiakasta käyttämään Terveyskylän sivustoa luotettavana tiedonlähteenä.
- Tieto on myös asiakkaalle ymmärrettävässä muodossa.
- Terveyskylän yksi tarkoitus on yhdenmukaistaa palveluita ja lisätä ammattilaisten vahvuuksia digitalisaation kehityksessä.
- Palvelu on ilmainen ja kaikkien saatavissa

TERVEYSKYLÄ.FI

TERVEYSKYLÄPRO

Ensimmäisellä kerralla vaatii rekisteröitymisen.

- Valitse *Aloita rekisteröityminen - Rekisteröi ammattilaistili*
 - Rekisteröidy TerveyskyläPRO-palvelun käyttäjäksi
- [Rekisteröidy TerveyskyläPRO-palvelun käyttäjäksi | Terveyskylä.fi \(terveyskyla.fi\)](#)

Voit kerätä usein käyttämistasi sivuista suosikkilistan etusivulle.

- Jatkossa voit kirjautua toimikortilla, mobiilivarmenteella tai verkkopankkitunnuksilla.
- Kirjautuessasi lue ohjeet: Valitse asiointirooliksi *Olen ammattilainen - Ammattilaiskäyttäjät ja yhteistyökumppanit*

Tutustu rauhassa sivustoon ja käy tekemässä *Terveyskylän palvelut osaksi omaa työtä* -verkkokurssi.

[Terveyskylän palvelut osaksi omaa työtä | Koulutukset | TerveyskyläPRO \(terveyskyla.fi\)](#)

Hyödynnä ilmaisia oppaita, verkkokursseja ja työkaluja oman työsi tueksi sekä asiakkaan omahoidon ohjaukseen.

Mikäli tarvitset konsultaatio-ohjeita, löytyvät ne TAYS:n omilta sivuilta.

[Läheteehjeet ja konsultaatiot | Tampereen yliopistollinen sairaala \(tays.fi\)](#)

Sähköiset palvelut sosiaali- ja terveysalalla

Sähköisten palveluiden kehittyminen sosiaali- ja terveysalalla

- muuttuvat tarpeet
- esimerkkejä valtakunnallisista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista: Omakanta, Omaolo, Terveyskylä, Suomi.fi, 112 Suomi ja Terveyskirjasto

Sähköisten palveluiden ammattimainen hyödyntäminen

- hoitajan työkuvar laajeneminen
- digipalveluiden ja -taitojen kehittäminen
- perehdytys
- positiiviset käyttökokemukset
- tiedon hyödyntämisen ja siirtämisen helpottuminen
- toimintatapojen omaksuminen
- tiedon luotettavuuden arviointi
- organisaation tuki muutoksessa
- asiakaslähtöisyys
- saavutettavuus, tehokkuus, laatu
- yhteneväiset palvelut
- omahoito

Terveyskylä

- ❖ Kaikille avoin sivusto
- ❖ Omapolku
- ❖ TerveyskyläPRO

- verkkokurssit
- valmennukset
- oppaat
- koulutustallenteet

Pirkanmaan hyvinvointialueen
digitalisaation hankepäällikkö

-haastattelu-
2023

Lähteet:

- Arvonen, S. & Lehto-Trapnowski, P. 2019. Tekemisen meininki – Virtuaalisairaala 2.0 kärkehankkeen yhteenveto. Luettu 14.1.2023. [Virtuaalisairaala2.0-hankkeen loppuraportti.pdf \(terveyskyla.fi\)](#)
- Arvonen, S. N.d. a Virtuaalisairaala 2.0 -hankejohtaja. Terveyskylä-video. Millaista uutta e-osaamista tarvitaan jatkossa? Katsottu 5.1.2023. [Tietoa TerveyskyläPRO-palvelusta | TerveyskyläPRO \(terveyskyla.fi\)](#)
- Arvonen, S. N.d. b Virtuaalisairaala 2.0 -hankejohtaja. Terveyskylä-video. Digitalisaatio uudistaa terveydenhuollon palveluita. Katsottu 5.1.2023. [Tietoa TerveyskyläPRO-palvelusta | TerveyskyläPRO \(terveyskyla.fi\)](#)
- Asiantuntijahaastattelu. Terveydenhuollossa työskentelevä hyvinvointikoordinaattori. Sähköinen haastattelu. 12.12.2022.
- European Commission. 2022. Public Health. eHealth: Digital health and care. Overview. Luettu 15.8.2022. [Yleiskatsaus \(europa.eu\)](#)
- Huttunen, E., Luomala, H., Lampinen, J., Ström, J., Rauhala, M., Karppinen, N., Luomi, R., Toivanen, S., Jokinen, E., Katajisto, M. & Malmberg, M. N.d. Terveyskylän palvelut osaksi omaa työtä -verkkokurssi. TerveyskyläPRO. Luettu 17.1.2023 [Terveyskylän palvelut osaksi omaa työtä | Koulutukset | TerveyskyläPRO \(terveyskyla.fi\)](#)
- Juujärvi, S., Sinervo, T., Laulainen, S., Niiranen, V., Kujala, S., Heponiemi, T. & Keskimäki, I. 2019. Sote-ammattilaisten yhteinen osaaminen sosiaali- ja terveydenhuollon muutoksessa. Terveys- ja hyvinvoinnin laitos. Päätösten tueksi 3/2019. Luettu 1.12.2022. [Sote-ammattilaisten yhteinen osaaminen sosiaali- ja terveydenhuollon muutoksessa \(julkari.fi\)](#)
- Karisalmi, N., Kaipio, J. & Kujala, S. 2018. The role of healthcare personnel in motivating and guiding patients in the use of eHealth services. Finnish Journal of eHealth and eWelfare, Vol. 10 No. 2–3 (2018). Luettu 23.1.2023. [Terveyskylän henkilöstön rooli potilaiden motivaatiossa ja ohjaamisessa sähköisten terveyspalvelujen käytössä | Suomalainen eHealth- ja eWelfare-lehti \(journal.fi\)](#)
- Katajisto, M., Malmberg, M., Jokinen, E., Männistö, M. & Paldanius, M. 2022. TerveyskyläPRO-sivuston materiaalit tutuiksi sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille. Blogikirjoitus. Oulun ammattikorkeakoulu. Luettu 24.1.2023. [TerveyskyläPRO-sivuston materiaalit tutuiksi sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille – Oamk Journal](#)
- Kyytsönen, M., Aalto, A-M. & Vehko, T. 2021. Sosiaali- ja terveydenhuollon sähköinen asiointi 2020–2021 - Väestön kokemukset. Raportti 7/2021. Terveys- ja hyvinvoinnin laitos. Luettu 12.1.2023. [*Sosiaali- ja terveydenhuollon sähköinen asiointi 2020–2021: Väestön kokemukset \(julkari.fi\)](#)
- Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta 15.3.2019/306. Luettu 15.8.2022. [Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta 306/2019 - Säädökset alkuperäisinä - FINLEX *](#)
- Lehtoaro, S., Juujärvi, S. & Sinervo, T. 2019. Sähköiset palvelut ja palvelujen integraatio haastavat osaamisen – Sote-ammattilaisten näkemyksiä tulevaisuuden osaamistarpeista. Terveys- ja hyvinvoinninlaitos. Luettu 30.1.2023 [*Lehtoraro Juujarvi Sinervo.pdf \(theseus.fi\)](#)
- Leveälähti, S., Nieminen, J., Nyyssölä, K., Suominen, V. & Kotipelto, S. 2019. Osaamisrakenteen 2035. Alakohtaiset tulevaisuuden osaamistarpeet ja koulutuksen kehittämishaasteet - Osaamisen ennakointifoorumin ennakointituloksia. Opetushallitus. Raportit ja selvitykset 2019:14. Luettu 2.12.2022. [OSAAMISRAKENNE 2035 \(oph.fi\)](#)
- Manner, T. 2023. Pirkanmaan hyvinvointialueen digitalisaation hankepäällikkö. Videohaastattelu 8.2.2023.
- Mäenpää, T. 2022. Terveysalan ammattilaisten digiosaaminen. Tampereen yliopisto. Terveystieteiden yksikkö. Luettu 19.4.2022. [*MäenpääTerhi.pdf \(tuni.fi\)](#)
- Pennanen, S. 2022. Pirkanmaan Terveyskylä-asiantuntija. Videohaastattelu 2.11.2022.
- Rauhala, M. & Kinnunen, U-M. 2017. Terveyskylässä palvelua asiakkaalle. Sosiaali- ja terveysjohtamisen laitos, Itä-Suomen yliopisto, Kuopio. Luettu 19.4.2022. [Terveyskylässä palvelua asiakkaalle | Suomen eHealth- ja eWelfare-lehti \(journal.fi\)](#)
- Reponen, J. 2015. Terveydenhuollon sähköiset palvelut murroksessa. Duodecim 2015;131:1275–6. Luettu 27.1.2023. [*duo12323.pdf \(duodecimlehti.fi\)](#)
- Salmi, T. 2020. Terveyskylä ja haavarekisteri – uusia työkaluja kroonisen haavapotilaan onnistuneeseen ja tasalaatuiseen hoitoon? Duodecim 2020; 136:1705–6 Luettu 23.8.2022. [duo15698.pdf \(tuni.fi\)](#)
- Saranto, K., Kinnunen, U-M., Jylhä, V. & Kivekäs, E. 2020. Digitalisaatio ja sähköiset palvelut uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa. Luettu 27.1.2023 [*1611315756938124923.pdf \(uef.fi\)](#)
- Sosiaali- ja terveysministeriö. 2016. Digitalisaatio terveyden ja hyvinvoinnin tukena. Sosiaali- ja terveysministeriön digitalisaatiolinjaukset 2025. Luettu 24.9.2022. [JUL2016-5-hallinnonalan-digitalisaation-linjaukset-2025.pdf \(valtioneuvosto.fi\)](#)
- Terveyskylä. 2019. Virtuaalikeskukset - materiaalipankki. Luettu 30.1.2023. [Materiaalipankki: Haavat | Virtuaalikeskukset | TerveyskyläPRO \(terveyskyla.fi\)](#)
- Terveyskylä. 2022a. Mikä on Terveyskylä? Luettu 17.4.2022. [Mikä on Terveyskylä? | Terveyskylä | Terveyskylä \(terveyskyla.fi\)](#)
- Terveyskylä. 2022b. Tietoa Omapolusta. Luettu 23.1.2023. [Tietoa Omapolusta | Terveyskylä.fi \(terveyskyla.fi\)](#)
- Terveyskylä. 2022c. Rekisteröitymisohjeet. Luettu 17.1.2023. [Rekisteröitymisohjeet | Terveyskylä.fi \(terveyskyla.fi\)](#)
- Vehko, T., Kyytsönen, M., Jormanainen, V., Hautala, S., Saranto, K., Vänskä, J., Keänen, N. & Reponen, J. 2021. Kanta-palvelut terveydenhuollossa ja sosiaalihuollossa sekä väestön Omakannan käyttö. Tutkimuksesta tiiviisti 67/2001. Terveys- ja hyvinvoinnin laitos. Luettu 12.1.2023. [Kanta-palvelut terveydenhuollossa ja sosiaalihuollossa sekä väestön Omakannan käyttö \(Finlex.fi\)](#)